Till ledamöterna i Sveriges riksdag, regering och andra beslutsfattare som varit involverade!

Estoniakatastrofen är fortfarande ett trauma för anhöriga, överlevande och samhället. Statens haverikommission har nu dragit slutsatsen att M/S Estonia inte var sjövärdig. Tvärtemot vad den ursprungliga haveriutredningen JAIC kom fram till, något som ändrar alla förutsättningar för hur Estoniakatastrofen borde hanterats politiskt och rättsligt. Dessutom har stora skador upptäckts på vraket, enligt JAIC var skrovet intakt. Två mycket allvarliga fel i den officiella haverirapporten som måste utmynna i en helt ny oberoende utredning.

Vi uppmanar alla att läsa den bifogade boken, "...det ser illa ut" Estoniakatastrofen 28 september 1994, som skrivits av Sara Hedrenius, en av överlevarna. För att citera Kent Härstedt, också överlevare och tidigare riksdagsledamot, om boken "Ett viktigt och läsvärt vittnesmål om såväl ödesnatten som det allvarliga och djupt beklagliga efterspelet."

NU HAR VI TRÖTTNAT, PÅ RIKTIGT!

Svenska regeringen var ledande i tillsättandet av en haveriutredning, JAIC, som idag skulle ha varit olaglig. Redan då, 1994, var den jävig och därför oetisk. Om man inte hade andra avsikter, än att få veta sanningen, hade en Sjöförklaring varit det enda rätta. JAIC:s rapport är fortfarande starkt ifrågasatt av svenska och internationella experter. Polis och åklagare hindrades att utföra sitt normala arbete, omhändertagande av omkomna och utredning av olycksorsak och ansvar. Regeringen gav i stället uppdraget till Sjöfartsverket som saknar både erfarenhet och kunskap på de områdena.

Etiska rådet tillsattes av regeringen för att avgöra om omkomna skulle bärgas eller inte, en absurd frågeställning. Sjöfartsverket blev föredragande och styrde rådet till att avstyrka bärgning och i stället föreslå betongövertäckning. Etiska rådet fick aldrig någon information om att militär materiel transporterats på M/S Estonia.

Regeringen tillsatte en Statlig Offentlig Utredning, Analysgruppen, som efter ett långt och gediget inkännande arbete rekommenderade att omkomna skall bärgas och tekniska bevis tas upp för att klargöra förlisningsorsaken. Regeringen bad om ursäkt för den tidigare hanteringen och avfärdade rekommendationerna.

När transporter av militär materiel avslöjas 2004, tillsätts en utredning, där en av Sveriges mest erfarna jurister får ett uppdrag, med starka begränsningar, att utreda om andra transporter förekommit. Givetvis blir resultatet att bara de två redan avslöjade transporterna ägt rum. Utredningen stängs och allt underliggande material förstörs.

SHK ställer frågor till Försvarsmakten om transporterna och var svenska ubåtar befunnit sig under katastrofnatten. Man får, efter ett drygt halvår, svar som ställer nya frågor.

Försvarsmakten har sekretessbelagt information som rör M/S Estonias förlisning, med hänvisning till rikets säkerhet, trots att man hävdar att man inte har något att göra med det civila fartygets haveri i civil passagerartrafik.

Stiftelsen Estoniaoffren och Anhöriga - SEA

Org. nr 882601-7074 - Postgiro 25 11-4 - Internet: www.seainfo.se - E-post: info@seainfo.se

Hösten 2020 sändes en dokumentär som visade att man, vid dykningar 2019, hade upptäckt ett hål i vraket. Något som JAIC inte omnämner men enligt experter måste finnas för att sjunkförloppet skall kunna förklaras. Statens haverikommission, SHK, tar nu över ansvaret för att göra en Preliminär bedömning av de nya uppgifterna.

SHK har, tillsammans med motsvarigheterna i Estland och Finland, arbetat i över två år utan att komma fram till någon entydig slutsats om varför M/S Estonia förliste. I stället presenterades häromveckan en interimsrapport som visar att man fortfarande arbetar med den preliminära bedömningen. Man redovisar inga slutsatser, däremot berättar man vad som är" troligt". Nämligen att JAIC:s rapport i stort sett är korrekt och att hålen som upptäckts, uppstått när fartyget slog i botten. Man hävdar att hålen överensstämmer med berg i dagen men berättar inte att man vid fotografering i somras misslyckades att få bilder som visar hur hålet, som avslöjades i dokumentären, ser ut. På 3D-modellen man tagit fram syns området kring hålen som vita fläckar. Rent bedrägeri av en svensk myndighet med syftet att påverka media och allmänhet.

I samma interimsrapport konstatera man att M/S Estonia inte var sjövärdig, tvärt emot slutsatsen i JAIC:s slutrapport. En skandal även enligt Janne Josefsson, i en krönika i DN 2023-02-02.

PÅ ALLVAR, NU FÅR DET VARA NOG!

Vi kräver:

- Att Regeringen tillsätter en parlamentariskt utsedd grupp som fastställer orsaken till, och ansvaret för förlisningen med tillgång till den expertis gruppen anser sig ha behov av.
- Gruppen skall få i uppdrag att utreda huruvida det kan ha fraktats militär materiel på MS Estonia den 28 september 1994, med tillgång till sekretessbelagda handlingar samt ha möjlighet att höra personer under ed, befriade från eventuell tystnadsplikt.
- Gruppen skall även utreda om det är lämpligt och möjligt att bärga kropparna efter de avlidna. Jfr Analysgruppens rekommendationer i SOU 1998:132.
- Att SHK visar, bortom rimligt tvivel, vad som förorsakade M/S Estonias förlisning. Vidhåller man att hålen uppstod när fartyget slog i botten måste det hastiga sjunkförloppet förklaras.
- Att polis och åklagare återupptar den nedlagda förundersökningen.

VI KRÄVER ATT GRUPPEN TILLSÄTTS SKYNDSAMT, OCH ATT REPRESENTANTER FÖR ANHÖRIGA OCH ÖVERLEVANDE FÅR FULL INSYN GENOM EN REFERENSGRUPP. SLUTREDOVISNING SKALL SKE INNAN TRETTIOÅRSDAGEN.

Stockholm i februari 2023

Stiftelsen Estoniaoffren och Anhöriga SEA
Lennart Berglund, Lennart Nord, Lasse Johnsen + 231 anhöriga och överlevande

Andra Generationens Anhöriga
Linnéa Karlsson, Jenny Karlsson, Niklas Forsberg, Marie Josefsson, Carina Nilsson, Johan Flodström, Susanne Petrini, Anders Lidner, Clara Markovich, Göran Grund, Angelica Olesson, Helene Lundholm, Nina Hammarström, Stefan Jönér, Madeleine Jönér, Sandra Folin, Fredrik Törnros, Marilyn Langeler, Marcus Gunnarsson, Mikael Axelsson, Adam Sandelin Isacsson, Greta Berg, Sandra Mattsson, Joakim, Ludwig och William Langeler

Stiftelsen Estoniaoffren och Anhöriga - SEA
Org. nr 882601-7074 - Postgiro 25 11-4 - Internet: www.seainfo.se - E-post: info@seainfo.se